עפ"ת 8206/06/18 – משה ברהום נגד מדינת ישראל

בית המשפט המחוזי בירושלים בשבתו כבית-משפט לערעורים פליליים

עפ"ת 8206-06-18 ברהום נ' מדינת ישראל
עפ"ת 43697-06-18 ברהום נ' מדינת ישראל
עפ"ת 43682-06-18 ברהום נ' מדינת ישראל
עפ"ת 43665-06-18 ברהום נ' מדינת ישראל
עפ"ת 43649-06-18 ברהום נ' מדינת ישראל
עפ"ת 8347-06-18 ברהום נ' מדינת ישראל
עפ"ת 6914-05-18 ברהום נ' מדינת ישראל
תיק חיצוני: מספר תיק חיצוני

בפני	כבוד השופטת ד"ר חיה זנדברג
המערער	משה ברהום
נגד	
המשיבה	מדינת ישראל

<u>פסק-דין</u>

שבעה ערעורים, שהדיון בהם אוחד:

ערעור על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' סגן הנשיא יהושע צימרמן) בתיק המ"ש 3740-02-18 מיום 1.4.2018;

ערעור על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' סגן הנשיא יהושע צימרמן) בתיק המ"ש 3743-02-18 מיום 1.4.2018;

ערעור על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' השופטת שרית זוכוביצקי-אורי) בתיק המ"ש 5407-02-18 מיום 26.2.2018;

ערעור על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' השופט ארנון איתן) בתיק המ"ש 5408-02-18 מיום 23.4.2018;

ערעור על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' השופט ארנון איתן) בתיק המ"ש 5409-02-18 מיום 22.4.2018;

ערעור על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' השופט ארנון איתן) בתיק המ"ש 3792-02-18 מיום 22.4.2018;

ערעור על החלטת בית משפט השלום לתעבורה בירושלים (כב' השופט ארנון איתן) בתיק המ"ש 3791-02-18 מיום 22.4.2018.

הודעות תשלום הקנס

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

1. ביום **16.6.2013** נמסרה למערער הודעת תשלום קנס בסך 250 ₪ בגין נהיגה ברכב ללא חגורת בטיחות, עבירה לפי תקנה 83ב(א) לתקנות התעבורה, התשכ"א-1961 (להלן - תקנות התעבורה). תגובתו של המערער על אתר לשוטר שמסר לו את הודעת תשלום הקנס הייתה "אני מצטער. הייתי בלי חגורה".

2. ביום **17.7.2013** נמסרה למערער הודעת תשלום קנס בסך 1,000 ₪ בגין נהיגה תוך שימוש בטלפון נייד, עבירה לפי תקנה 28(ב) לתקנות התעבורה. תגובתו של המערער על אתר לשוטר שמסר לו את הודעת תשלום הקנס הייתה "כלא דיברתי בפלאפון ולא נסעתי באור אדום".

3. ביום **23.7.2013** נמסרה למערער הודעת תשלום קנס בסך 1,000 ₪ בגין נהיגה תוך שימוש בטלפון נייד, עבירה לפי תקנה 28(ב) לתקנות התעבורה. תגובתו של המערער על אתר לשוטר שמסר לו את הודעת תשלום הקנס הייתה "אני יודע למה עצרת אותי. לאחר מכן אמר שאין לו בכלל טלפון".

4. ביום **1.6.2015** נמסרה למערער הודעת תשלום קנס בסך 500 ₪ בגין נהיגה ברכב כשהמטען אינו מחוזק היטב, עבירה לפי תקנה 85(א)(4) לתקנות התעבורה. תגובתו של המערער על אתר לשוטר שמסר לו את הדו"ח הייתה "אני אף פעם בחיים... לא העיר לי על זה, אף פעם לא אמרו לי לכסות את זה. בית משפט אתה מחפש. אתה טיפש...".

5. ביום **9.7.2015** נמסרה למערער הודעת תשלום קנס בסך 500 ₪ בגין נהיגה ברכב בכביש חד סטרי בכיוון הפוך לכיוון התנועה, עבירה בניגוד לתקנה 37 לתקנות התעבורה. תגובתו של המערער על אתר לשוטרת שמסרה לו את הודעת תשלום הקנס הייתה "את צודקת... נשרפה לי סחורה בגלל זה מיהרתי".

6. ביום **8.11.2016** נמסרה למערער הודעת תשלום קנס בסך 250 ₪ בגין נהיגה ברכב בלא חגורת בטיחות, עבירה לפי תקנה 83ב(א) לתקנות התעבורה. תגובתו של המערער על אתר לשוטר שמסר לו את הודעת תשלום הקנס הייתה "אתה צודק, רק יצאתי...".

7. ביום **22.3.2017** נמסרה למערער הודעת תשלום קנס בסך 500 ₪ בגין כניסה לצומת שלא בכיוון החץ שסומן בנתיב ממנו נכנס לצומת, עבירה בניגוד לתקנה 36(ד) לתקנות התעבורה. תגובתו של המערער על אתר לשוטר שמסר לו את הודעת תשלום הקנס הייתה "צודק, מצטער. תראה אם אתה יכול לעשות בלי נקודות... רציתי שמאלה ובדקה ה-90 רציתי ישר ולא סיכנתי אף אחד".

הבקשות להארכת מועד להישפט

8. במהלך חודש פברואר 2018 הגיש המערער שבע בקשות להארכת מועד להישפט לבית משפט השלום לתעבורה בירושלים בגין 7 הדו"חות שפורטו לעיל. הבקשות היו זהות, בעיקרם של דברים, ונטען בהן כי אי הטיפול בדו"חות נבע ממשבר כלכלי קשה שפקד את המערער, שנקלע להליכי פשיטת רגל, ומכך שביתו של המערער נהרס על-ידי הרשות המקומית, והיה עליו לבנות את ביתו מחדש. כן נטען בבקשות כי "סיכויי הגנתו של המבקש טובים, שכן כלל לא בטוח כי הוא ביצע את העבירה המיוחסת לו" (פסקה 5 לבקשות השונות).

ההחלטות הדו"חות את הבקשות

9. בית משפט השלום לתעבורה דחה את הבקשות כולן.

10. ביחס לדו"ח מיום **16.6.2013** וביחס לדו"ח מיום **17.7.2013** ניתנו ביום 1.4.2018 החלטות, לפיהן "לא ניתן כל נימוק המצדיק אי הגשת בקשה להישפט במועד. הכפירה סתמית ביותר..." (כב' סגן הנשיא יהושע צימרמן, תיק המ"ש 3760-02-18 ותיק המ"ש 3743-02-18).

11. ביחס לדו"ח מיום **9.7.2015** ניתנה ביום 26.2.2018 החלטה לפיה "הנאשם לא פרט טעם של ממש המצדיק הגשת בקשה זו באיחור של כשנתיים וחצי מיום קבלת הדו"ח לידיו. טענת הנאשם לפיה הוא אינו בטוח כי הוא זה שביצע את העבירה אינה עולה בקנה אחד עם העובדה שמדובר בדו"ח שנמסר לידיו ביום ביצוע העבירה לאחר שזוהה... פרט לכך לא פורטה טענת הגנה כלשהי זולת כפירה כללית בדו"ח" (כב' השופטת שרית זוכוביצקי-אורי, תיק המ"ש 5407-02-18).

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

12. ביחס לדו"חות מיום 23.7.2013, מיום **1.6.2015,** ומיום **8.11.2016** ניתנו החלטות ביום 22.4.2018, לפיהן "לא ניתן הסבר לשיהוי הניכר בין מועד ביצוע העבירה... למועד להגשת הבקשה להארכת מועד", "הסיכויים לעיוות דין שייגרם לו באם לא תתקבל הבקשה הינם נמוכים מאד", "הטענות בדבר מצב כלכלי קשה... אינם מהווים טעם מספיק המסביר את השיהוי הניכר בהגשת הבקשה, וזאת מעבר לעובדה כי טענות אלו לא גובו בשום ראיה או מסמך" (כב' השופט ארנון איתן, תיק המ"ש 5409-02-18, תיק המ"ש 3792-02-18, המ"ש 3791-02-18). כן ראו החלטה בעלת הנמקה דומה מיום 23.4.2018 ביחס לדו"ח מיום **22.3.2017** (כב' השופט ארנון איתן, תיק המ"ש 5408-02-18).

13. על שבע ההחלטות הנ"ל, הדוחות את בקשותיו של המערער להארכת מועד להישפט, הוגשו שבעת הערעורים שבנדון, ואשר בהסכמת הצדדים הדיון בהם אוחד.

הערעורים

14. בהודעות הערעור טען ב"כ המערער כי בשל כך שהמערער כופר בעבירות המיוחסות לו נגרם לו עיוות דין. במהלך הדיון שהתקיים בערעורים ביום 14.10.2018 ציין ב"כ המערער כי ברקע הבקשות להארכת מועד להישפט עומדת פניית משרד התחבורה אל המערער, שממנה עולה כי בשל צבירת הניקוד כתוצאה מהדו"חות הנ"ל המערער צפוי לשלילת רישיון הנהיגה שלו על ידי משרד התחבורה למשך תשעה חודשים, וכן למבחנים בנהיגה (על משמעותו של הניקוד לעניין שלילת רישיון נהיגה על-ידי משרד התחבורה, ראו תקנות 547-549 לתקנות התעבורה).

15. ב"כ המערער הוסיף וטען כי בשל כך שביתו נהרס על ידי הרשויות בשנת 2007 הוא נקלע למשבר, שמנע ממנו לטפל בענייני הדו"חות. ב"כ המערער ביקש לתמוך טיעוניו בידיעה עיתונאית ובדיווח של אחת מוועדות הכנסת אודות הריסת ביתו. מנגד, ב"כ המשיבה טענה כי ידיעה עיתונאית אינה ראיה, כי הדברים לא הוגשו בפני בית המשפט קמא, וכי מכל מקום הריסת הבית נעשתה - לפי טענת המערער עצמו - בשנת 2007, בשעה שהדו"חות ניתנו למערער רבות שנים לאחר מכן (בשנים 2013 ואילך).

16. עוד הלין ב"כ המערער על כך שהחלטות בית המשפט קמא ביחס לשניים מהדו"חות התקבלו מבלי שהתקבלה תגובת המדינה קודם לכן, ועל כך שמותבים שונים בבית המשפט קמא דנו בעניינו. כן הדגיש ב"כ המערער את העובדה שבשניים מהדו"חות המערער כפר על אתר בעבירות המיוחסות לו, כבר בפני השוטר שמסר לו את הדו"ח.

17. מנגד, ב"כ המדינה טענה כי דין הערעורים להידחות. ב"כ המדינה עמדה על השיהוי הרב בהגשת הבקשות ועל כך שביחס למרבית הדו"חות המערער הודה על אתר בביצוע העבירות. כמו כן, ב"כ המדינה הדגישה את עברו המכביד עד מאד של המערער בעבירות תעבורה.

דיון והכרעה

18. לאחר העיון, החלטתי לדחות את הערעורים כולם.

19. סעיף 229 לחוק סדר הדין הפלילי [נוסח משולב], התשמ"ב-1982 קובע כי "מי שנמסרה לו הודעת תשלום קנס, ישלם, תוך תשעים ימים מיום ההמצאה, את הקנס הנקוב בהודעה", זולת אם הגיש לתובע בקשה לביטול הקנס או הודיע שברצונו להישפט על העבירה. בענייננו, המערער לא הגיש בקשות במועד לביטול הקנסות, ולא הודיע במועד שברצונו להישפט בגין הקנסות הללו.

20. אולם, המערער מבקש כי ביחס לקנסות נשוא עניינו - 7 במספר - יחול סעיף 230 לחוק סדר הדין הפלילי אשר קובע לאמור:

"...בית המשפט רשאי לקיים את המשפט גם אם אותו אדם ביקש להישפט באיחור, ובלבד שהתקיימו התנאים האמורים בסעיף 229(ה), בשינויים המחויבים, או מנימוקים מיוחדים אחרים שיפרט בהחלטתו...".

21. כעולה מלשון הסעיף, סמכותו של בית המשפט לקיים משפט באיחור ביחס להודעת תשלום קנס קיימת

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

בהתקיים "נימוקים מיוחדים" או בהתקיים התנאים האמורים בסעיף 229(ה) לחוק סדר הדין הפלילי.

22. סעיף 229(ה) קובע כי ניתן לדון בבקשה להישפט באיחור -

"אם שוכנע שהבקשה לא הוגשה במועד בשל סיבות שלא היו תלויות במבקש ושמנעו ממנו להגישה במועד והיא הוגשה מיד לאחר שהוסרה המניעה".

23. המערער טוען כי הבקשות להישפט לא הוגשו על ידו במועד בשל כך שביתו נהרס והוא נקלע לפשיטת רגל, וכן פירט נסיבות אישיות שונות נוספות אשר כולן הביאוהו לטענתו לכך שדעתו לא הייתה פנויה לטפל בהודעות תשלום הקנס. אולם, אין בנסיבות שנטענו על ידי המערער כדי להצדיק שיהוי כה מופלג - **של שנים** - ביחס להגשת בקשות להארכת מועד להישפט (מה גם שלטענת המערער עצמו ביתו נהרס בשנת 2007, לפני למעלה מעשור). וראו רע"פ 8653/13 **יוסף לוי נ' מ"י**, פורסם ב**נבו** (2014), שם נדונה בקשה להארכת מועד להישפט שהוגשה לאחר 5 חודשים, כשנטען שביסודה נמצאת טעות מזכירותית, ולמעשה בבסיס הבקשה ניצב הקושי שנוצר בשל הצטברות נקודות. כב' השופט ג'ובראן קובע שם לאמור:

"גם מאחורי הפרוצדורה מסתתרת מהות, והיא - עיקרון סופיות הדיון והאינטרס הציבורי כי הדין ימוצה עם נאשמים שהורשעו בדין הפלילי. במקרה דנא, המבקש לא הציג כל טעם להארכת המועד (הארוכה מאד) אותה ביקש, וכפועל יוצא - כל טעם לבכר את 'המהות' על פני ה'פרוצדורה'. לפיכך, הערכאות הקודמות פעלו כשורה כאשר דחו את בקשתו" (שם, בפסקה 7 להחלטה).

24. כן ראו החלטתו של כב' השופט קרא ברע"פ 1896/18 **הדני נ' מ"י**, פורסם ב**נבו** (2018), שם נדון מקרה בו המערערת טענה כי שהתה מחוץ לישראל במועד הדו"ח. אולם, מכיוון שהבקשה להארכת מועד להישפט הוגשה בשיהוי של שנה וחצי לאחר שנודע למערערת על הדו"ח, נדחתה בקשתה האמורה.

25. זאת ועוד: לא ראיתי שהתקיימו בעניינו נימוקים מיוחדים אחרים, שיש בהם כדי להקים עילה להתערב בהחלטות בית המשפט קמא שלא להאריך את המועד להישפט, ולא מצאתי כי עלול להיגרם למערער עיוות דין בעניינו. כפירתו של המערער בעבירות שיוחסו לו בהודעות הקנס השונות הייתה סתמית וכללית, כפי שעמד על כך בית המשפט קמא, כמפורט לעיל. כפירה סתמית וכללית מעין זו אין בה כדי להקים "נימוקים מיוחדים" להארכת מועד להישפט. כל שנאמר בבקשות כולן, שעסקו בהודעות הקנס כולן, היה כי "סיכויי הגנתו של המבקש טובים, שכן כלל לא בטוח כי הוא ביצע את העבירה המיוחסת לו" (פסקה 5 לבקשות השונות). מה גם שבמרבית עבירות הקנס המערער הודה על אתר, וביחס לשתיים מהודעות הקנס המערער אמנם כפר על אתר, אך טיעוניו עתה היו, אכן, סתמיים ביותר.

26. וראו גם רע"פ 1260/09 **סעיד נ' מ"י**, פורסם בנבו (2009), שם מבאר כב' השופט ג'ובראן:

"כאשר בעבירה מסוג 'ברירת משפט' עסקינן, יש להראות כי האיחור בהגשת הבקשה להישפט נובע מסיבות סבירות, שכן הנחת היסוד היא כי הנאשם כלל אינו מעוניין להישפט בגין מעשיו. שונה מצב זה ממקרה בו לנאשם זכות להישפט מלכתחילה, כברירת מחדל, וניתן פסק דין בהיעדרו, שאז ישנו מקום לשקול ביתר שאת אם ישנו מקום לבטל את הרשעתו. במקרה שלפניי מכל מקום... לא השכיל המבקש להוכיח כי האיחור בהגשת הבקשה נובע מסיבות סבירות... ולא ניתנה סיבה הגיונית מדוע פעל להוכיח את חפותו כשנה ושמונה חודשים לאחר מתן הודעת הקנס" (שם. וראו גם רע"פ 8651/13 **סקה נ' מ"י**, פורסם ב**נבו** (2013)).

27. לפיכך, כאמור, אין עילה להתערב בהחלטות בית המשפט קמא, והערעורים נדחים כולם.

אשר על כן, הערעורים נדחים כולם.

ניתנה היום, ו' חשוון תשע"ט, 15 אוקטובר 2018, בהעדר הצדדים.

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©

כל הזכויות שמורות לאתר פסקי דין - verdicts.co.il ©